

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36006316	CEIP Daría González García	Pontevedra	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación infantil	Descubrimiento e exploración da contorna	4º Inf.	8	280

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	13
4.2. Materiais e recursos didácticos	14
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	14
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	15
6. Medidas de atención á diversidade	15
7.1. Concreción dos elementos transversais	16
7.2. Actividades complementarias	16
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	17
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	18
9. Outros apartados	18

1. Introducción

Esta programación está deseñada para un grupo de 8 nenos/as de 4º de educación infantil que conviven na aula mixta con alumnado de 5º de educación infantil. Dous alumnos presentan NEAE.

A programación recolle os elementos curriculares que se traballarán ao longo do curso de 4º de EI co fin máximo de promover nas nenas e nenos as capacidades que lles permitan comezar a desenvolver ferramentas para favorecer o descubrimento dos diversos contextos da súa realidade física, natural, social e cultural e a inserción neles de xeito activo.

Ademáis se levará a cabo desde un enfoque coeducativo e estimulador das emocións e perseguindo promover unha actitude crítica e creativa no alumnado.

Se desenvolverá conxuntamente coas programacións das outras dúas áreas, a través da realización de unidades didácticas entendidas como proxectos de aula formados por situación de aprendizaxe (retos, tarefas, actividades e exercicios). Proxectos que poidan xurdir da vida cotiá da aula, así como que poidan ser introducidos mediante un axente motivador e que respetarán o principio de globalidade e nas que se porán en práctica habilidades e capacidades relacionadas coas tres áreas curriculares.

Está baseada nun enfoque metodolóxico constructivista, que concibe a aprendizaxe como a construción de coñecementos a partir do que o neno e a nena xa saben e por medio de difetentes estratexias, acadar unha restructuración dos esquemas cognitivos orixinais de modo que se incorpora o descuberto. Polo tanto é clave a aprendizaxe significativa, organizando as tarefas e guiando a práctica educativa a través dunha serie competencias básicas, nas que se iniciarán os nenos e nenas de Educación Infantil.

Esta programación e a súa temporalización poderán ser modificadas na posta en práctica, dependendo da motivación e do interese do alumnado e da realidade e o contexto do grupo, podendo cambiar algún dos aspectos dos proxectos así como xurdir outros novos durante o curso escolar.

Está formada por 10 unidades didácticas, 8 repartidas nos tres trimestres, unha mesma unidade que se traballará nos tres trimestres e outra que se desenvolverá de maneira transversal durante todo o curso escolar onde se traballarán de forma reiterativa aspectos moi concretos relacionados coa área e que complementará o traballado nas outras unidades.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Identificar as características de materiais, obxectos e coleccións e establecer relacións entre eles, mediante a exploración, a manipulación sensorial, o manexo de ferramentas sinxelas e o desenvolvendo das destrezas lóxico-matemática para descubrir e crear unha idea cada vez máis complexa do mundo.			1		1		1	
OBX2 - Desenvolver, de maneira progresiva, os procedementos do método científico e as destrezas do pensamento computacional, a través de procesos de observación e manipulación de obxectos, para iniciarse na interpretación da contorna e responder de forma creativa ás situacións e aos retos que se presenten.			1		1			

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX3 - Recoñecer elementos e fenómenos da natureza amosando interese polos hábitos que inciden sobre ela para apreciar a importancia do uso sostible, o coidado e a conservación da contorna na vida das persoas.					1	1	1	
OBX4 - Identificar as características e funcións dos grupos e organizacións da comunidade, apreciando algúns elementos significativos propios da cultura galega como base para a construción da identidade social desde o coñecemento e a valoración das particularidades do mundo circundante.					1	1		1

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Xa estamos de volta! Comezamos un novo curso.	Planificación da adaptación á escola as primeiras semanas de setembro, con propostas nas que primen a convivencia e as relacións entre o alumnado.	20	X		
2	Caen as follas, chega o outono, o magosto e o Samaín.	Planificación de propostas en torno ao outono e ás celebracións do magosto e o Samaín, sendo un elemento temático protagonista o medo.	29	X		
3	A Paz- Facendo amigos.	Esta unidade xirará en torno as relacións de amizade e afectivas que se establecen na escola, ó coñecemento dos compañeiros e á formación da autoimaxe a partir deste coñecemento dos demais. Ademais de xeito paralelo se participará nas propostas de centro de dita conmemoración, que afonden na importancia dos valores que promovan a paz na nosa contorna.	19		X	
4	Descubrinto cada día.	Esta unidade traballarase de xeito transversal durante todo o curso e complementará as outras unidades/categorías. Aquí atoparemos actividades relacionadas coas linguaxes coma medio de comunicación (assembleas, buscas de información, uso de medios dixitais) de expresión (conciencia fonolóxica, emprego de diferentes soportes, expresión artística e creación persoal,) e de relación social (pautas de convivencia, autoregulación emocional....), así como actividades relacionadas coa biblioteca (animación á lectura, préstamo de libros..) e as distintas rutinas diarias.	40	X	X	X
5	A abrigarse, chega o Inverno.	De maneira significativa e globalizada se traballarán aspectos relativos ós distintos tipos de familias, e á celebración do Nadal, xunto coas características da	29	X	X	

UD	Título	Descrición	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
5	A abrigarse, chega o Inverno.	nova estación.	29	X	X	
6	Pontevedra e a súa arte.	Esta unidade xirará en torno a diferentes obras de arte ubicadas en espazos naturais de Pontevedra (creacións na natureza e obras na cidade (arquitectura e escultura) estando presentes neles tamén os cambios estacionais coa chegada da primavera e a distinta flora e fauna característica.	29		X	
7	A auga en Pontevedra: ríos, ría, praia.	Vinculada ao proxecto de centro "A auga é vida", nesta unidade seguiremos descubrindo a nosa contorna máis próxima así como a fauna característica.	29			X
8	Somos científicos: experimentos coa auga.	Unidade que xira en torno á experimentación científica, cunha serie de propostas nas que auga será a protagonista.	18			X
9	Descubrimos o Entroido de Galicia.	En estreita conexión co proxecto de centro e os distintos centros de interese xurdidos nas aulas de infantil, traballarase en torno a esta celebración.	14		X	
10	Investigamos sobre tres mulleres de Pontevedra.	En cada trimestre escolar levarase a cabo unha pequena investigación sobre unha mulleres relevantes da nosa cidade: unha deportista, unha escritora e unha bailarina.	18	X	X	X
11	Movemos o noso corpo.	Esta UD inclúe propostas que se levarán a cabo ao longo de todo o curso, de xeito secuenciado, para garantir un axeitado desenvolvemento das capacidades do neno/a a partir do movemento e a acción. Se levará a cabo nas sesións semanais de psicomotricidade.	35	X	X	X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Xa estamos de volta! Comezamos un novo curso.	20

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.7 - Identificar as situacións cotiás nas que é preciso medir e cuantificar utilizando o corpo ou outros materiais e ferramentas para efectuar as medidas.	Participa en actividades manipulativas de medicións e cuantificacións.	TI
CA4.1 - Identificar o núcleo familiar e a escola como os primeiros grupos sociais de pertenza valorando positivamente as relacións afectivas que se establecen e a súa importancia no desenvolvemento persoal.	Recoñece familia e escola como principais fontes de benestar afectivo.	
CA4.2 - Valorar a importancia das relacións sociais coas persoas da súa contorna.	Relacionase con algunha persoa da súa contorna.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Uso funcional dos números na vida cotiá. Cantidade, número e grafía. Situacións nas que se fai necesario medir. - A escola.

UD	Título da UD	Duración
2	Caen as follas, chega o outono, o magosto e o Samaín.	29

Crterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Establecer distintas relacións entre os obxectos a partir das súas calidades ou atributos mostrando curiosidade e interese.	Explora os atributos de diferentes obxectos a través da manipulación	TI
CA1.4 - Recoñecer na súa contorna cotiá elementos xeométricos básicos.	Recoñece algunha forma xeométrica básica.	
CA3.4 - Descubrir e recoñecer os elementos máis identificativos do patrimonio natural, tanto da contorna coma da comunidade.	Participa en actividades de descubrimento dos elementos máis identificativos do patrimonio natural e social da súa contorna.	
CA3.6 - Valorar a necesidade de coidar e de respectar os seres vivos.	Respecta e valora os seres vivos do seu entorno e contribúe ao seu coidado.	
CA4.5 - Coñecer e participar en festas, costumes e tradicións, propias e alleas, presentes na contorna gozando e valorándoas como sinais de identidade.	Participa nalgunha festa ou tradición, propia ou allea.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obxectos e materiais. Interese, curiosidade e actitude de respecto durante a súa exploración. - Diferenciación de formas planas e tridimensionais: corpos xeométricos. - Uso funcional dos números na vida cotiá. Cantidade, número e grafía. Situacións nas que se fai necesario medir. - Identificación de fenómenos naturais: identificación e repercusión na vida das persoas. - Respecto e protección do medio natural. Respecto polo patrimonio cultural presente no medio físico. - Actitudes de respecto cara ás manifestacións culturais da súa contorna próxima. - Festas e tradicións do ciclo anual e da cultura galega.

UD	Título da UD	Duración
3	A Paz- Facendo amigos.	19

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA4.2 - Valorar a importancia das relacións sociais coas persoas da súa contorna.	Relacionase con algunha persoa da súa contorna.	TI
CA4.5 - Coñecer e participar en festas, costumes e tradicións, propias e alleas, presentes na contorna gozando e valorándoas como sinais de identidade.	Participa nalgunha festa ou tradición propia ou allea.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- A escola.

UD	Título da UD	Duración
4	Descubriendo cada día.	40

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.2 - Empregar os cuantificadores básicos máis significativos no contexto do xogo e na interacción coas demais persoas.	Recoñece e emprega algún cuantificador básico.	TI
CA1.3 - Identificar e asociar as cantidades cos seus números e graffas nas actividades cotiás empregando o cálculo como fonte de información.	Iniciase nas habilidades de cálculo e recoñecemento dos números.	
CA1.5 - Situarse adecuadamente nos espazos habituais, tanto en repouso coma en movemento, aplicando os seus coñecementos acerca das nocións espaciais básicas e xogando co propio corpo e con obxectos.	Sitúa o propio corpo segundo o espazo e os obxectos presentes.	
CA1.8 - Recoñecer e utilizar as nocións temporais básicas ordenando temporalmente feitos referidos á súa propia vida e accións cotiás.	Ordea no tempo dous feitos consecutivos, diferenciando o que ven antes e o que ven despois.	
CA2.5 - Utilizar diferentes estratexias para a toma de decisións con progresiva autonomía afrontando o proceso de creación de solucións orixinais en resposta aos retos que se lle presenten.	Emprega estratexias, con axuda , e diseña solucións para resolver retos.	
CA2.7 - Participar en proxectos empregando dinámicas e estruturas cooperativas, compartindo e valorando opinións propias e alleas e expresando conclusións persoais a partir delas.	Participa en propostas cooperativas e valora as aportacións alleas.	
CA2.8 - Iniciarse en actividades relacionadas coa metodoloxía STEAM como modelo de aprendizaxe activo.	Participa en actividades STEAM.	
CA3.1 - Mostrar unha actitude de respecto e coidado e protección cara ao medio natural e os animais identificando o impacto dalgunhas accións humanas sobre el.	Recoñece situacións perxudiciais para o medio natural.	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA3.3 - Identificar elementos naturais imprescindibles na vida das persoas, as súas características e a necesidade de facer un uso responsable deles.	Identifica elementos naturais imprescindibles na vida das persoas.	
CA4.4 - Descubrir as distintas profesións, organizacións e servizos da contorna valorando as súas funcións e a importancia social da súa actividade.	Diferencia algunhas profesións da súa contorna.	
CA4.5 - Coñecer e participar en festas, costumes e tradicións, propias e alleas, presentes na contorna gozando e valorándoas como sinais de identidade.	Participa nalgunha festa ou tradición, propia ou allea.	
CA4.6 - Identificar elementos propios do patrimonio cultural de Galicia e algúns dos seus personaxes máis relevantes.	Recoñece algún elemento ou personaxe do patrimonio cultural galego.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Identificación das calidades ou atributos dos obxectos. Relacións de orde, correspondencia, clasificación e comparación. - Diferenciación de formas planas e tridimensionais: corpos xeométricos. - Emprego de cuantificadores básicos contextualizados. - Uso funcional dos números na vida cotiá. Cantidade, número e grafía. Situacións nas que se fai necesario medir. - Construción de nocións espaciais básicas en relación co propio corpo, cos obxectos e coas accións, tanto en repouso coma en movemento. - Adquisición do concepto de tempo nas actividades cotiás e a súa organización: antes-despois, día-noite, estacións, ciclos, calendario... - Pautas para a indagación na contorna: interese, respecto, curiosidade, asombro, cuestionamento e desexos de coñecemento. - Estratexias de construción de novos coñecementos: relacións e conexións entre o coñecido e o novo, entre experiencias previas e novas; estrutura e soporte e interaccións de calidade coas persoas adultas, cos iguais e coa contorna. - Estratexias para propoñer solucións: creatividade, diálogo, imaxinación e descubrimento. - Relacións causa-efecto na manipulación de obxectos. - Identificación de fenómenos naturais: identificación e repercusión na vida das persoas. - Valoración de profesións e servizos da comunidade desde unha perspectiva de xénero. - Festas e tradicións do ciclo anual e da cultura galega. - Patrimonio e persoas relevantes da cultura galega.

UD	Título da UD	Duración
5	A abrigarse, chega o Inverno.	29

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA3.2 - Establecer relacións causa-efecto entre o medio natural e social a partir do coñecemento e da observación dalgúns fenómenos naturais e dos elementos patrimoniais presentes no medio físico.	Identifica algún fenómeno natural e os seus efectos.	TI
CA4.1 - Identificar o núcleo familiar e a escola como os primeiros grupos sociais de pertenza valorando positivamente as relacións afectivas que se establecen e a súa importancia no desenvolvemento persoal.	Recoñece familia e escola como principais fontes de benestar afectivo.	
CA4.3 - Recoñecer diferentes modelos familiares mostrando respecto polas diferenzas. Descubrir e identificar os parentescos.	Identifica diferentes modelos de familia e parentesco.	
CA4.5 - Coñecer e participar en festas, costumes e tradicións, propias e alleas, presentes na contorna gozando e valorándoas como sinais de identidade.	Participa nalgunha festa ou tradición, propia ou allea.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Relacións causa-efecto dos fenómenos naturais e da acción humana sobre o medio: incendios, inundacións, extincións, prácticas non sostibles. - A familia e os distintos modelos familiares. A súa estrutura e os seus membros. - Festas e tradicións do ciclo anual e da cultura galega.

UD	Título da UD	Duración
6	Pontevedra e a súa arte.	29

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Establecer distintas relacións entre os obxectos a partir das súas calidades ou atributos mostrando curiosidade e interese.	Explora os atributos de diferentes obxectos a través da manipulación	TI
CA1.4 - Recoñecer na súa contorna cotiá elementos xeométricos básicos.	Recoñece algunha forma xeométrica básica.	
CA3.1 - Mostrar unha actitude de respecto e coidado e protección cara ao medio natural e os animais identificando o impacto dalgunhas accións humanas sobre el.	Recoñece situacións perxudiciais para o medio natural.	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA3.4 - Descubrir e recoñecer os elementos máis identificativos do patrimonio natural, tanto da contorna coma da comunidade.	Participa en actividades de descubrimento dos elementos máis identificativos do patrimonio natural e social da súa contorna.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obxectos e materiais. Interese, curiosidade e actitude de respecto durante a súa exploración. - Diferenciación de formas planas e tridimensionais: corpos xeométricos. - Influencia das accións das persoas no medio físico, no patrimonio natural e cultural e no cambio climático. - Respecto e protección do medio natural. Respecto polo patrimonio cultural presente no medio físico.

UD	Título da UD	Duración
7	A auga en Pontevedra: ríos, ría, praia.	29

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA2.7 - Participar en proxectos empregando dinámicas e estruturas cooperativas, compartindo e valorando opinións propias e alleas e expresando conclusións persoais a partir delas.	Participa en propostas cooperativas e valora as aportacións alleas.	TI
CA3.1 - Mostrar unha actitude de respecto e coidado e protección cara ao medio natural e os animais identificando o impacto dalgunhas accións humanas sobre el.	Recoñece situacións perxudiciais para o medio natural.	
CA3.4 - Descubrir e recoñecer os elementos máis identificativos do patrimonio natural, tanto da contorna coma da comunidade.	Participa en actividades de descubrimento dos elementos máis identificativos do patrimonio natural e social da súa contorna.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Pautas para a indagación na contorna: interese, respecto, curiosidade, asombro, cuestionamento e desexos de coñecemento. - Estratexias de planificación, organización ou autorregulación de tarefas. Iniciativa na procura de acordos ou consensos na toma de decisións. - Influencia das accións das persoas no medio físico, no patrimonio natural e cultural e no cambio climático. - Respecto e protección do medio natural. Respecto polo patrimonio cultural presente no medio físico.

UD	Título da UD	Duración
8	Somos científicos: experimentos coa auga.	18

Cráterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Establecer distintas relacións entre os obxectos a partir das súas calidades ou atributos mostrando curiosidade e interese.	Explora os atributos de diferentes obxectos a través da manipulación.	TI
CA1.3 - Identificar e asociar as cantidades cos seus números e grafas nas actividades cotiás empregando o cálculo como fonte de información.	Iniciase nas habilidades de cálculo e recoñecemento dos números.	
CA1.7 - Identificar as situacións cotiás nas que é preciso medir e cuantificar utilizando o corpo ou outros materiais e ferramentas para efectuar as medidas.	Participa en actividades manipulativas de medicións.	
CA2.1 - Identificar as situacións cotiás nas que é preciso medir e cuantificar utilizando o corpo ou outros materiais e ferramentas para efectuar as medidas.	Emprega o corpo para facer medicións sinxelas.	
CA2.2 - Xestionar situacións, dificultades, retos ou problemas planificando secuencias de actividades, mostrando interese e iniciativa e colaborando cos seus iguais.	Aporta solucións para resolver diferentes situacións problemáticas e/ou retos.	
CA2.4 - Expor hipóteses acerca do comportamento de certos elementos ou materiais verificándoos a través da manipulación e da actuación sobre eles.	Elabora algunha hipótese no momento de levar a cabo os experimentos.	
CA2.7 - Participar en proxectos empregando dinámicas e estruturas cooperativas, compartindo e valorando opinións propias e alleas e expresando conclusións persoais a partir delas.	Participa en propostas cooperativas e valora as aportacións alleas.	
CA2.8 - Iniciarse en actividades relacionadas coa metodoloxía STEAM como modelo de aprendizaxe activo.	Participa en actividades STEAM.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obxectos e materiais. Interese, curiosidade e actitude de respecto durante a súa exploración. - Identificación das calidades ou atributos dos obxectos. Relacións de orde, correspondencia, clasificación e comparación. - Uso funcional dos números na vida cotiá. Cantidadade, número e grafa. Situacións nas que se fai necesario medir. - Modelo de control de variables. Estratexias e técnicas de investigación: ensaio-erro, observación, experimentación, formulación e comprobación de hipóteses, realización de preguntas, manexo e procura en distintas fontes de información. - Estratexias de planificación, organización ou autorregulación de tarefas. Iniciativa na procura de acordos ou consensos na toma de decisións. - Estratexias para propoñer solucións: creatividade, diálogo, imaxinación e descubrimento.

Contidos	
<ul style="list-style-type: none"> - Coavaliación do proceso e dos resultados. Achados, verificación e conclusións. - Relacións causa-efecto na manipulación de obxectos. 	

UD	Título da UD	Duración
9	Descubriendo o Entroido de Galicia.	14

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA4.5 - Coñecer e participar en festas, costumes e tradicións, propias e alleas, presentes na contorna gozando e valorándoas como sinais de identidade.	Participa nalgunha festa ou tradición propia ou allea.	TI
CA4.6 - Identificar elementos propios do patrimonio cultural de Galicia e algúns dos seus personaxes máis relevantes.	Recoñece algún elemento ou personaxe do patrimonio cultural galego.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos	
<ul style="list-style-type: none"> - Actitudes de respecto cara ás manifestacións culturais da súa contorna próxima. - Festas e tradicións do ciclo anual e da cultura galega. 	

UD	Título da UD	Duración
10	Investigamos sobre tres mulleres de Pontevedra.	18

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA2.7 - Participar en proxectos empregando dinámicas e estruturas cooperativas, compartindo e valorando opinións propias e alleas e expresando conclusións persoais a partir delas.	Participa en propostas cooperativas e valora as aportacións alleas.	TI
CA4.6 - Identificar elementos propios do patrimonio cultural de Galicia e algúns dos seus personaxes máis relevantes.	Recoñece algún elemento ou personaxe do patrimonio cultural galego.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos	
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias de planificación, organización ou autorregulación de tarefas. Iniciativa na procura de acordos ou consensos na toma de decisións. - Patrimonio e persoas relevantes da cultura galega. 	

UD	Título da UD	Duración
11	Movemos o noso corpo.	35

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.2 - Empregar os cuantificadores básicos máis significativos no contexto do xogo e na interacción coas demais persoas.	É quen de aprender e interiorizar os cuantificadores básicos durante o xogo nas sesións de psicomotricidade.	TI
CA1.5 - Situarase adecuadamente nos espazos habituais, tanto en repouso coma en movemento, aplicando os seus coñecementos acerca das nocións espaciais básicas e xogando co propio corpo e con obxectos.	Descubre espazos habituais a través do xogo e é quen de situarse adecuadamente.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Emprego de cuantificadores básicos contextualizados. - Construción de nocións espaciais básicas en relación co propio corpo, cos obxectos e coas accións, tanto en repouso coma en movemento.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Se deseñarán ambientes de aprendizaxe ricos en recursos e oportunidades e que potencien a motivación e as metodoloxías activas aproveitando a curiosidade innata do noso alumnado por descubrir e explorar o mundo que o rodea.

As principais ferramentas de traballo para desenvolver axeitadamente os procesos de razoamento lóxico e o método científico serán as nocións matemáticas, espaciais e temporais, a curiosidade, a resolución de retos e busca de solucións e a promoción de actividades manipulativas e sensoriais, sempre contextualizadas, partindo de coñecementos e experiencias previas e respectando os diferentes ritmos de aprendizaxe e a diversidade do alumnado.

Se fará desde un enfoque coeducativo e que teña en conta o respecto ás emocións, propias e alleas.

Promoveremos actitudes activas de sensibilidade cara o medio ambiente, integrando hábitos de vida sans e sostibles, así como unha perspectiva divulgativa, crítica e afectuosa respecto aos elementos identitarios da propia cultura, fomentando o respecto hacia outras.

Basearémonos nun enfoque constructivista, que permita a construción de coñecementos a partir do que o neno e a nena xa saben e por medio de diferentes estratexias, acadar unha restructuración dos esquemas cognitivos orixinais de modo que se incorpora o descuberto.

Ademáis teremos en conta os seguintes aspectos:

- Deseñaranse propostas, experiencias e actividades adaptadas aos diferentes ritmos de aprendizaxe do alumnado nas que prime a exploración e manipulación de diversos materiais, e a creación persoal con diferentes e variados materiais tanto da contorna como elementos de refugallo, que se reutilizarán.
- Deseñaranse dinámicas e actividades individuais, de parella, grupos e de gran grupo, fomentando as propostas colaborativas e cooperativas.
- Partirase da emoción para propiciar a implicación do alumnado e a aprendizaxe significativa, facilitando así que establezca as necesarias conexións neuronais e aprenda dun xeito ameno, dinámico e con garantía de levar a cabo transferencias a outros contextos.
- Buscarase sempre a máxima autonomía do alumnado, cun papel activo propiciando a súa iniciativa na resolución dos

problemas da vida cotiá que se orixinen na escola para poder implentalo noutros contextos.

-A organización espacial será acorde para levar diferentes e variadas propostas, para propiciar a súa autonomía de acción e movemento e para garantir momentos e actividades de calma e tranquilidade.

Tendo en conta que no grupo aula contamos con alumnado con NEAE, concretamente, dous alumnos de 4º de Educación Infantil, organizaranse as sesións, propostas, e experiencias tendo en conta estas necesidades, adaptándoas o máximo posible para dar cabida á súa participación e aportación, e coa maior normalidade posible. Tenderase a planificar e deseñar experiencias e dinámicas grupais, potenciando o valor do grupo, da colaboración, axuda e cohesión.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Ferramentas tecnolóxicas: Ordenador de aula, tablet, proxector e pizarra dixital da aula de psicomotricidade, conexión a internet.
Material funxible: convencionais e non convencionais
Material sensorial: mesa de luz da aula sensorial, material variado da aula sensorial.
Biblioteca de centro, de aula, libros, contos, libros de aula feitos polos nenos, libro do abecedario, libro dos compañeiros, libros de pictogramas.
Material visual: carteis, bits, láminas de vocabulario, tarxetas de memory e parellas, tarxetas de números e letras, paneis de rutinas, paneis de encargado, murais rexistros.
Material curricular: curriculum, pxa, udis, artigos e publicacións sobre prácticas educativas, revistas educativas.
Material artístico: pinturas, plastina, elementos de refugallo e naturais, títeres, esponxas, rodillos, papeis e cartóns de todo tipo, globos, material para estampar, tizas de cores, tixeiras, cola, pinceis, ...
Material de psicomotricidade: estruturas de gomaespuma, teas, conos, picas, cordas, balóns, táboas de equilibrio, zancos, aros, colchonetas,...
Material non estruturado: elementos de refugallo (rolos papel hixiénico, rolos celo, tapóns, cartóns, oveiras) , elementos naturais (cunhas, follas, cortezas, castañas, landras, millo, ...), pezas soltas...
Material de xogo simbólico.
Instrumentos musicais, e materiais sonoros de todo tipo.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación inicial se levará a cabo nas primeiras semanas do curso, unha vez superado o período de adaptación e proporcionará información sobre as competencias do alumnado e as necesidades do grupo e permitirá a posterior planificación do proceso de ensino-aprendizaxe.

Se levará a cabo a través de:

- Observación directa, sistemática e rexistrada da participación do alumnado nas actividades e propostas didácticas e das interaccións cos compañeiros.
- Análise das producións plásticas, escritas, musicáis, etc realizadas polo alumnado
- Información aportada polas familias ou titores legais na entrevista inicial.
- Diagnóstico do estado físico, emocional, coñecementos previos e limitacións de cada alumna e alumno.

Permitirá saber de que punto partimos con cada neno e co grupo así como facilitar a identificación temperá das necesidades educativas no alumnado e a aplicación das medidas que se consideren necesarias.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Criterios de cualificación:

Os criterios de cualificación están marcados pola consecución dos criterios para cada unidade segundo as táboas de indicadores que se elaborarán seguindo a escala de estimación: sen dificultade, en proceso, con dificultade de forma que, o alumno/a obterá a súa calificación en función do grado de consecución observado pola mestra/e.

Criterios de recuperación:

Este apartado non procede nesta etapa.

6. Medidas de atención á diversidade

O grupo aula conta cun alumno diagnosticado con autismo, pendiente de novas probas que aporten máis datos ao seu diagnóstico inicial.

O alumno mellorou moito neste verán. Xa ten linguaxe (pouco) e hábitos relacionados cos diferentes momentos na escola. Recibirá apoio específico tanto da mestra de PT como de AL.

Se marcarán uns obxectivos iniciais, que se irán revisando en función da súa evolución.

A comunicación coas familias e co centro de día será moi fluida e continua, para facilitar na maior medida posible a máxima coordinación e coherencia pedagóxica nas pautas de actuación que se establezan.

Con respecto ao grupo:

Será primordial a finalidade preventiva, adaptando a práctica educativa ás características persoais do noso grupo e alumnado, así como aos seus intereses e necesidades, e a consideración da diversidade como un valor, defendendo así un modelo inclusivo que potencie a metodoloxía baseada na diversidade, igualdade de oportunidades, colaboración e tamén na cultura tecnolóxica e innovadora, aproveitando as posibilidades das TIC para o alumnado (apps para estimulación da linguaxe, razonamento, atención, etc)

Adequaremos sempre a estrutura organizativa do centro e a xestión da aula ás características do noso alumnado NEAE, e levaremos a cabo medidas como:

-Organizar o aula de forma accesible, adecuando tempos, rutinas e espazos en base ás súas necesidades fisiolóxicas, afectivas, curriculares e de movemento.

-Adequar a programación didáctica, realizando unha interpretación flexible do currículo axustada ao grupo clase e ao alumnado con NEAE.

- Utilizar metodoloxía colaborativa e cooperativa, e facilitar diferentes medios de acceder á información, de expresarse e de motivar ao alumno.

-Adaptar os tempos, instrumentos e procedementos de avaliación, usando os que mellor se adapten ás características de este alumnado.

-Aproveitar as posibilidades das TIC utilizando diferentes apps para estimulación da linguaxe, o razonamento e a atención.

- Promover as interaccións continuas co alumnado NEAE, estimulando a súa iniciativa e promovendo o interese por aprender.

-Transmitir a información de maneira clara e concisa, con frases curtas.

- Secuenciar as tarefas, con apoios visuais como pictos e axendas.

- Traballar con axudas directas e demostracións (traballo de modelado e imitación).

- Diseñar propostas didácticas seguindo o modelo TEACCH se son idóneas para o alumnado Tea.

- Primar o esforzo e non o resultado, adoitando un enfoque emocional.

- Ofrecer sempre situacións de éxito, para ir aumentando a dificultade progresivamente.

- Intervir educativamente sempre desde un enfoque multidisciplinar: (titoría, DO, familia ou titores legais, servicios

sanitarios, sociais, etc).

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - Afectividade e xestión das emocións.	X		X	X				
ET.2 - Educación para o consumo responsable.		X			X	X	X	
ET.3 - Educación para a igualdade de xénero e a non discriminación.			X	X				
ET.4 - Coidado da contorna e dos seres vivos		X				X	X	X
ET.5 - Convivencia e relación social	X		X	X				
ET.6 - Educación para a saúde: hábitos de hixiene.	X			X				

	UD 9	UD 10	UD 11
ET.1 - Afectividade e xestión das emocións.			
ET.2 - Educación para o consumo responsable.			
ET.3 - Educación para a igualdade de xénero e a non discriminación.	X		
ET.4 - Coidado da contorna e dos seres vivos			
ET.5 - Convivencia e relación social		X	
ET.6 - Educación para a saúde: hábitos de hixiene.			

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Visita de familiar ou persoa allea ao centro	Nalgunha das unidades invitaremos a algún familiar ou persoa allea ao centro para que nos fale sobre aspectos que estamos a traballar.		X	X
Contacontos	Na semana do Libro ou en calquera outro momento do curso escolar que xurda invitaremos a familiares do alumnado a contar un conto.	X	X	X

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Saídas á cidade de Pontevedra	No segundo e terceiro trimestres realizaremos saídas á cidade de Pontevedra (Illa das Esculturas e Casco vello).		X	X
Saída de fin de curso	Acctividade lúdica e de convivencia para despedir o curso escolar.			X
Proxectos medioambientais	Se poderá participar en proxectos baseados no coidado e defensa da natureza.	X	X	
Conmemoracións e festas	Participaremos en todas as propostas, experiencias e actividades que a comunidade educativa planifique para conmemorar diferentes datas do curso escolar.	X	X	X
Obradoiros no centro escolar	Participaremos en obradoiros que xurdan ó longo do curso escolar nos que se traballen calquera dos elementos transversais do currículo.	X	X	X

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Deseñáronse actividades adecuadas para o alumnado.
Os instrumentos de avaliación empregados foron axeitados e eficaces.
Existiu coordinación entre todos os mestres do equipo docente que imparten clase na aula.
Os recursos empregados para cada proposta foron suficientes, axeitados, cumpriron os obxectivos perseguidos.
Adaptáronse axeitadamente as actividades para o alumnado con NEAE.
Os elementos curriculares planificados estiveron presentes nas actividades levadas a cabo.
Promoveuse o desenvolvemento de diferentes capacidades e habilidades de pensamento.
A temporalización das Udis e das diferentes actividades e experiencias foi axeitada ou foi preciso facer modificacións.
Os instrumentos de avaliación resultaron eficaces e axeitados.
Material de refugallo.
Leváronse a cabo suficientes propostas e dinámicas cooperativas entre o alumando.
A organización espacial resultou axeitada para promover os diferentes tipos de actividades: recantos de xogo, momentos de traballo, propostas en gran grupo e de movemento.

Descrición:

Detállanse os indicadores que se terán en conta para levar a cabo a avaliación do proceso de ensino e da práctica docente.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Na finalización de cada trimestre o equipo de ciclo de infantil levará a cabo un seguimento a través da aplicación Proens.

9. Outros apartados